

Verslag 2022 Q1-2

Criteria	Conform niveau 3 op de CO2-prestatieladder 3.1 en ISO 14064-1 norm
Opgesteld door	J.C. Verhoeff
Opgesteld op	07-06-2022
Beoordeeld door	C.Monhemius
Autorisatiedatum	07-06-2022

Inhoudsopgave

1	INLEIDING EN VERANTWOORDING	3
1.1.	BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE.....	3
1.2.	BELEID.....	3
1.3.	INFORMATIE	3
2	EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	4
2.1.	CO2 VERANTWOORDELIJKE	4
2.2.	REFERENTIEJAAR EN RAPPORTAGE PERIODE	4
2.3.	BOUNDARY.....	4
3	DIRECTE EN INDIRECTE GHG-EMISSIES.....	5
3.1.	CO2 FOOTPRINT	5
3.1.1.	Verbranding van biomassa	6
3.1.2.	GHG-verwijderingen	6
3.1.3.	Uitzonderingen	6
3.1.4.	Belangrijkste beïnvloeders.....	7
3.1.5.	Toekomst	7
3.1.6.	Herberekeningen	7
3.1.7.	Materialiteit en relevantie	7
3.1.8.	Compensatie	7
3.2.	KWANTIFICERINGSMETHODEN	7
3.3.	EMISSIEFACTOREN.....	7
3.4.	ONZEKERHEDEN	7
3.5.	VERIFICATIE.....	7
3.6.	RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	7
3.7.	PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL	8
3.8.	VERDELING EMISSIE	9
3.9.	AMBITIENIVEAU	9
4	VOORTGANG REDUCTIEDOESTELLINGEN.....	9
4.1.	DOELSTELLINGEN.....	10
4.2.	MAATREGELN.....	11
4.3.	REEDS UITGEVOERDE MAATREGELN.....	11
5	INITIATIEF	12
5.1.	ONDERZOEK NAAR SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	12
5.2.	INITIATIEVEN BESPROKEN IN HET MANAGEMENT.....	13
5.3.	KEUZE VOOR ACTIEVE DEELNAME.....	13
5.4.	TOELICHTING OP HET INITIATIEF	13
5.5.	VOORTGANG INITIATIEF	13

1 Inleiding en verantwoording

In dit (half)jaarverslag rapporteren we over de voortgang ten opzichte van de doelstellingen voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is. Dit jaarverslag vormt een stimulans om bij voortduring te werken aan de realisatie van de CO₂-reductiedoelstellingen voor scope 1 en 2.

1.1. Beschrijving van de organisatie

A.C.W. b.v. heeft zich door de jaren heen sterk ontwikkeld in een breed scala aan werken in de GWW. In de veelzijdigheid zijn wij onze afkomst niet vergeten. Hierdoor blijven wij inzetbaar beginnend bij eenvoudige grondwerken tot complexe civiele projecten. Door de ervaring en de gedreven vakmensen kunnen vrijwel alle projecten door ons worden gerealiseerd.

Niet alleen in de aanleg kunnen wij u voorzien, maar juist ook in het stadium ervoor. Samen met de opdrachtgever mogelijkheden bekijken en hierbij zoeken naar de meest economische en duurzame oplossing met daarbij niet de realiteit van de uitvoerbaarheid uit het oog verliezend.

1.2. Beleid

Het beleid is opgenomen in de beleidsverklaring van A.C.W. Het beleid is gericht op duurzame ontwikkeling vanuit de 3p's (people planet profit). In dit kader past de doelstelling om CO₂-reductie te realiseren.

1.3. Informatie

Voor wie meer informatie wenst over de CO₂ prestatieladder en het energiemeetplan verwijzen wij u door naar onze website.

2 Emissie-inventaris rapport

2.1. CO2 verantwoordelijke

Indien er vragen zijn naar aanleiding van dit verslag kunt u zich wenden tot onze CO2 verantwoordelijke binnen de organisatie, de heer C. Monhemius.

2.2. Referentiejaar en rapportage periode

In het najaar van 2020 is A.C.W. begonnen met het opstellen van een jaarverslag conform de CO2 prestatieladder niveau 3 over het referentiejaar 2019. Dit verslag betreft de resultaten over 2019, 2020, 2021 en het eerste half jaar van 2022.

2.3. Boundary

In hoofdstuk 4.1 van de CO2 prestatieladder worden twee methodes beschreven waarop de “organizational boundary” kan worden bepaald. De boundary is bepaald op basis van de aandelenmethode (equity share approach). Onderstaand worden de juridische entiteiten genoemd die als boundary geldt voor het berekenen van de CO2-footprint van A.C.W.

Niveau 1

Handelsonderneming Corné Monhemius B.V.
KvK 11023994

Niveau 2

ACW Aannemers Combinatie Waardenburg B.V.
Franklinstraat 13
4004 JK Tiel
KvK 11046290

ACW Grond Weg en Waterbouw B.V.
Franklinstraat 13
4004 JK Tiel
KvK 30234862

3 Directe en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG emissies toegelicht. De directe en indirecte GHG emissie van ACW zijn vastgesteld voor het jaar 2019 (*Referentiejaar*), 2020, 2021 en het eerste half jaar van 2022. Het elektriciteitsverbruik wordt volledig gecompenseerd door eigen opwekking. Om die reden zijn er geen reductiedoelstellingen vastgesteld ten aanzien van de uitstoot maar enkel op basis van het verbruik.

3.1. CO2 footprint

2019

Scope 1				
Aardgas voor verwarming	4.403 m ³	8.295 KG CO ₂	1,87%	
Diesel Wagenpark	67.255 liter	222.546 KG CO ₂	50,21%	
Diesel Machines	59.635 liter	197.333 KG CO ₂	44,52%	
Benzine Wagenpark en Machines	5.336 liter	15.097 KG CO ₂	3,41%	
		Subtotaal 443.271 KG CO₂	100,00%	
Scope 2				
Ingekochte elektriciteit	14.898 kWh	0 KG CO ₂	0,00%	
		Subtotaal 0 KG CO₂	0,00%	
Totaal				
		Totaal 443.271 KG CO ₂		
		Compensatie 0 KG CO ₂		
		Netto CO₂-uitstoot 443.271 KG CO₂		

Tabel 1

2020

Scope 1				
Aardgas voor verwarming	3.587 m ³	6.758 KG CO ₂	2,23%	
Diesel Wagenpark	43.003 liter	140.276 KG CO ₂	46,21%	
Diesel Machines	45.044 liter	146.933 KG CO ₂	48,40%	
Benzine Wagenpark en Machines	3.526 liter	9.600 KG CO ₂	3,16%	
		Subtotaal 303.568 KG CO₂	100,00%	
Scope 2				
Ingekochte elektriciteit	10.248 kWh	0 KG CO ₂	0,00%	
		Subtotaal 0 KG CO₂	0,00%	
Totaal				
		Totaal 303.568 KG CO ₂		
		Compensatie 0 KG CO ₂		
		Netto CO₂-uitstoot 303.568 KG CO₂		

Tabel 2

2021

Scope 1				
Aardgas voor verwarming	5.016 m ³	9.450	KG CO ₂	3,28%
Diesel Wagenpark	45.961 liter	149.926	KG CO ₂	52,08%
Diesel Machines	36.594 liter	119.370	KG CO ₂	41,47%
Benzine Wagenpark en Machines	3.615 liter	9.116	KG CO ₂	3,17%
Subtotaal		287.862	KG CO₂	100,00%

Scope 2				
Ingekochte elektriciteit	9.916 kWh	0	KG CO ₂	0,00%
Subtotaal		0	KG CO₂	0,00%

Totaal				
		Totaal	287.862	KG CO ₂
		Compensatie	0	KG CO ₂
		Netto CO₂-uitstoot	287.862	KG CO₂

2022 jan-jun

Scope 1				
Aardgas voor verwarming	1.636 m ³	3.411	KG CO ₂	2,22%
Diesel Wagenpark	20.433 liter	66.652	KG CO ₂	43,42%
Diesel Machines	23.845 liter	77.782	KG CO ₂	50,67%
Benzine Wagenpark en Machines	2.379 liter	5.677	KG CO ₂	3,70%
Subtotaal		153.522	KG CO₂	100,00%

Scope 2				
Ingekochte elektriciteit	4.631 kWh	0	KG CO ₂	0,00%
Subtotaal		0	KG CO₂	0,00%

Totaal				
		Totaal	153.522	KG CO ₂
		Netto CO₂-uitstoot	153.522	KG CO₂

3.1.1. Verbranding van biomassa

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij ACW in 2022.

3.1.2. GHG-verwijderingen

Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij ACW in 2022.

3.1.3. Uitzonderingen

Er zijn geen uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

3.1.4. Belangrijkste beïnvloeders

Binnen ACW zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO2 footprint hebben dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO2 footprint.

3.1.5. Toekomst

De verwachting is dat deze emissie in 2022 gelijk zal blijven aan de emissie in het jaar van 2021. Mede door de coronacrisis is in 2020 de uitstoot sneller gedaald dan verwacht. Het doel is met name om de uitstoot per gereden kilometer / draaiuur te verminderen omdat de afstand tot projecten niet altijd beïnvloed kan worden en daarmee de totale uitstoot.

3.1.6. Herberekeningen

Er zijn geen herberekeningen uitgevoerd

3.1.7. Materialiteit en relevantie

In deze inventarisatie van CO2-emissies zijn de onderstaande verbruiken niet meegenomen:

- airco's, koelmiddelen worden niet meegenomen.
- Lasgas en Propaan (het verbruik in 2019 betrof slechts 1% van de totale uitstoot)

3.1.8. Compensatie

In 2022 heeft er geen compensatie van CO2 plaatsgevonden. CO₂-compensatiemaatregelen vallen buiten het meetbereik van de CO₂-Prestatieladder.

3.2. Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO2 uitstoot is gebruik gemaakt van een voor ACW op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO2 uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het Referentiejaar. Voor de inventarisatie van de CO2 uitstoot zijn de emissiefactoren van <http://co2emissiefactoren.nl/> gebruikt. In het energie meetplan wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.3. Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO2-uitstoot van ACW over het jaar 2022 zijn de emissiefactoren gebruikt volgens de co2emissiefactoren.nl. Voor de berekening van de CO2 footprint van 2022 zijn emissiefactoren gebruikt die op 14-01-2022 zijn gepubliceerd. Deze zijn gecontroleerd op 06-07-2022. In de tussentijd zijn geen relevante wijzigingen doorgevoerd in de emissiefactoren en er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.4. Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Nagenoeg alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO2 footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering.

3.5. Verificatie

De emissie-inventaris van ACW wordt jaarlijks tijdens een Ladderaudit geverifieerd door auditoren van EBN Certification.

3.6. Rapportage volgens ISO 14064-1

Deze periodieke rapportage behandelt de "verplichte" onderwerpen zoals beschreven in § 9.3 van de ISO 14064-1: 2018. Onderstaande tabel geeft de relatie tussen deze eisen en deze rapportage.

§ 9.3 GHG report content	Deze rapportage
A. Description of the reporting organization	1.1
B. Person or entity responsible for the report	2.1
C. Reporting period covered	2.2
D. Documentation of organizational boundaries	2.3
E. Documentation of reporting boundaries, including criteria determined by the organization to define significant emissions	3.0
F. Direct GHG emissions, quantified separately for CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, NF ₃ , SF ₆ and other appropriate GHG groups (HFC's, PFCs, etc.) in tonnes of CO ₂ e	Voor CO ₂ 3.0
G. A description of how biogenic CO ₂ emissions and removals are treated in the GHG inventory and the relevant biogenic CO ₂ emissions and removals quantified separately in tonnes of CO ₂ e	3.1
H. If quantified, direct GHG removals, in tones of CO ₂ e	3.1
I. Explanation of the exclusion of any significant GHG sources or sinks from the quantification	3.1
J. Quantified indirect GHG emissions separated by category in tonnes of CO ₂ e	Voor CO ₂ 3.0
K. The historical base selected and the base-year GHG inventory	2.2
L. Explanation of any change to the base year or other historical GHG data or categorization and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory and documentation of any limitations to comparability resulting from such recalculation	3.1
M. Reference to, or description of, quantification approaches, including reasons for their selection	3.2
N. Explanation of any change to quantification approaches previously used	3.3
O. Reference to, or documentation of, GHG emission or removal factors used	3.1
P. Description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions and removals data per category	3.4
Q. Uncertainty assessment description and results	3.4
R. A statement that the GHG report has been prepared in accordance with this document	3.6
S. A disclosure describing whether the GHG inventory, report or statement has been verified, including the type of verification and the level of assurance achieved	3.5
T. The GWP values used in the calculation, as well as their source. If the GWP values are not taken from the latest IPCC report, include the emission factors or the database reference used in the calculation, as well as their source.	3.3

3.7. Projecten met gunningsvoordeel

Van komende, lopende en opgeleverde projecten waarop gunningsvoordeel is verkregen in relatie tot de CO₂-prestatieladder, wordt de CO₂-emissie gerapporteerd en geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan worden reductiedoelstellingen en –maatregelen vastgesteld, welke integraal worden opgenomen in de verschillende plannen en rapportages.

Komende projecten (aanbestedings -/gunningsfase)

- Geen

Lopende projecten (uitvoeringsfase)

- Geen

Opgeleverde projecten (nazorgfase)

- Geen

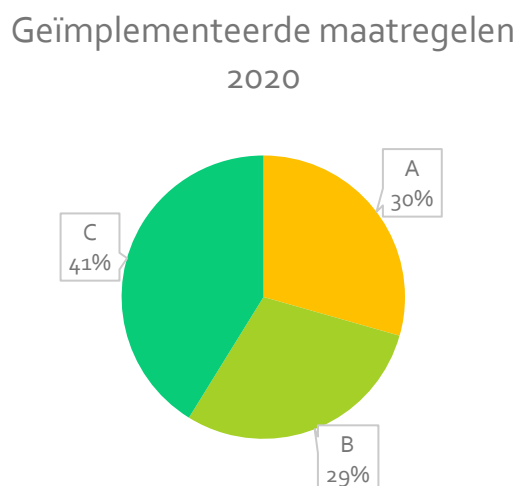
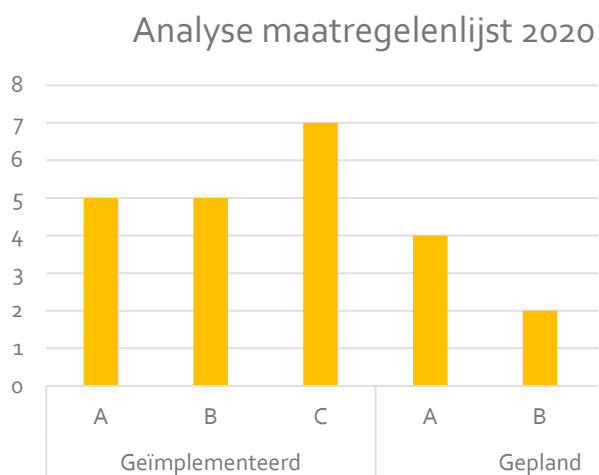
3.8. Verdeling emissie

Kantoor		2%	
Aardgas voor verwarming	1.636 m3	3.411	KG CO2
Ingekochte elektriciteit	4.631 kWh	0	KG CO2
Project		98%	
Diesel Wagenpark	20.433 liter	66.652	KG CO2
Diesel Machines	23.845 liter	77.782	KG CO2
Benzine Wagenpark en Machines	2.379 liter	5.677	KG CO2

ACW valt op basis van bovenstaande gegevens binnen de categoriegrootte *klein*. Voor kleine bedrijven gelden erop niveau 3 geen vrijstellingen.

3.9. Ambitieniveau

Het ambitieniveau van ACW is in kaart gebracht door de maatregelen uit de maatregelenlijst te analyseren. Met het overgrote deel van de maatregelen in scope 1 en 2 zitten we in categorie B en C ofwel vooruitstrevend en ambitieus. Op basis hiervan kan gesteld worden dat ACW koploper is.

De doelstelling zoals uitgewerkt in hoofdstuk 4 van dit verslag is vergeleken met die van enkele collega-bedrijven in de sector. Op basis van dit vergelijk is vastgesteld dat de doelstelling passend is gezien de genomen maatregelen en het ambitieniveau van de organisatie.

4 Voortgang reductiedoelstellingen

In dit document worden de scope 1 en 2 CO2 reductiedoelstelling gepresenteerd. Voorafgaand hieraan is de CO2 footprint opgesteld voor scope 1 & 2 volgens eisen zoals gesteld in ISO14064-1 en het GHG Protocol. Alle maatregelen die worden getroffen om deze doelstellingen te behalen worden hier genoemd. De doelstellingen zijn opgesteld in overleg met, en goedkeuring van, het management.

4.1. Doelstellingen

Doelstelling per scope: Scope 1 doelstelling										
ACW wil in 2027 ten opzichte van 2019 7% minder co2 uitstoten op scope 1*										
Basisjaar										
Jaartal		2019								
Emissie	tCO2	443								
Het kengetal is gebaseerd op	km	1000 km								
Basis van het kengetal in het basisjaar		407								
Rapportagejaar										
Jaartal		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Emissie	tCO2	443	304	288	304	0	0	0	0	0
Basis van het kengetal in het basisjaar	per 1000 km	407	280	229	205					
Emissie gerelateerd aan kengetal	tCO2/km	1,089	1,08	1,26	1,48					
	% van	0%	0%	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%
Doelstelling reductie rapportagejaar t.o.v. het basisjaar, uitgedrukt in het kengetal	scope 1 gerelateerd aan km									
	% van	0%	-1%	16%	36%					
Behaalde reductie rapportagejaar t.o.v. het basisjaar, uitgedrukt in het kengetal	scope 1 gerelateerd aan km									
Voortgang:										
De uitstoot per gereden kilometer gerelateerd aan een kengetal is met 36% gestegen ten opzichte van het referentiejaar. De resultaten zijn gebaseerd op de gereden kilometers. Doordat de draaiuren niet worden meegenomen kan een vertekend beeld ontstaan zoals deze stijging van 36%. Bovendien zijn de cijfers over het eerste half jaar verdubbeld om te vergelijken met voorgaande jaren. In de praktijk ligt dit verbruik echter hoger omdat de bouwvak in de tweede helft van het jaar valt.										

Doelstelling per scope: Scope 2 doelstelling										
ACW wil in 2027 ten opzichte van 2019 het verbruik in scope 2 met 5% reduceren*										
Basisjaar										
Jaartal		2019	2020	2021	2022					
Verbruik	kWh	14898	10248	9620	9262					
Rapportagejaar										
Jaartal		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verbruik	kWh	14898	10248	9620	9262					
Doelstelling reductie rapportagejaar t.o.v. het basisjaar, uitgedrukt in het kengetal	% van het verbruik in scope 2	0%	0%	1%	2%	3%	4,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Behaalde reductie rapportagejaar t.o.v. het basisjaar, uitgedrukt in een percentage over het absoluut verbruik	% van het verbruik scope 2	0%	31%	35%	10%					

Voortgang:
Omdat het elektrisch verbruik volledig gecompenseerd wordt door eigen opwekking is er een reductiedoel vastgesteld op het verbruik ten opzichte van 2019. Dit verbruik is in het eerste half jaar van 2022 met 10% afgenomen ten opzichte van het referentiejaar. Om de gegevens te kunnen vergelijken met voorgaande jaren zijn de verbruikscijfers over het eerste half jaar verdubbeld.

4.2. Maatregelen

De maatregelen zijn weergegeven in het plan van aanpak en de maatregellijst. (Voortgang maatregelen.xls)

4.3. Reeds uitgevoerde maatregelen

Uiteraard hebben wij de laatste jaren niet stil gezeten om daar waar het kan CO2 te reduceren. Dit heeft geresulteerd in o.a. de volgende uitgevoerde maatregelen;

- Aanschaf elektrisch materieel (wacker stamper AS60, en bandenzaag op accu);

5 Initiatief

Het terugbrengen van CO₂-emissies gaat verder dan alleen onze eigen bedrijfsvoering. Samen met de sector en zelfs in onze keten kunnen verdere CO₂-reducerende maatregelen getroffen worden. ACW levert hieraan graag een actieve bijdrage door deel te nemen aan dergelijk sector- en keteninitiatieven en investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en daar waar mogelijk maken wij gebruik van kennis die elders is ontwikkeld.

Dit document beschrijft de lopende initiatieven waaraan wij deelnemen. Dat kan een door een ander bedrijf opgestart innovatieproject voor CO₂-reductie zijn, maar wij kunnen ook overwegen om een eigen initiatief te starten. Ook worden initiatieven ontplooid door brancheverenigingen of kennisinstututen.

Wij hebben eerst een inventarisatie gemaakt van de mogelijke initiatieven die relevant kunnen zijn voor ons bedrijf. Deze initiatieven dienen in ieder geval in belangrijke mate verband te houden met onze projectenportefeuille. Vervolgens is een keuze gemaakt. Het gekozen initiatief, inclusief een korte omschrijving, de initiatiefnemers en de reductiedoelstellingen evenals de voortgang zijn in dit rapport beschreven.

5.1. Onderzoek naar sector- en keteninitiatieven

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 3 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-Prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de branchevereniging om na te gaan wat er in onze branche gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.duurzaammb.nl
- www.duurzameleverancier.nl
- sectorinitiatief 'Sturen op CO₂' (Cumela)
- sectorinitiatief 'Nederland CO₂-neutraal'

Er zijn een aantal sector en/of keteninitiatieven die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille. Toch is er gekozen voor het initiatief Sturen op CO₂ omdat dit initiatief aansluit bij MKB bedrijven.

- Sectorinitiatief 'Sturen op CO₂'

Door deelname aan het sectorinitiatief zijn de deelnemende bedrijven beter in staat hun CO₂-emissie te reduceren en hun certificaat op een eenvoudige manier verlengen. De onderwerpen die per bijeenkomst aan bod komen zijn enerzijds gericht op het sturen van ondernemers op CO₂. Denk hierbij aan technische toepassingen en bespreken van praktische uitdagingen waar bedrijven mee te maken hebben. Daarnaast worden in de regionale bijeenkomsten ook groepsopdrachten besproken; aangesloten bedrijven moeten namelijk initiatief nemen (en houden) wat betreft sturen op CO₂. Tevens wordt tijdens de bijeenkomsten aandacht besteed aan de Prestatieladder en nieuws en ontwikkelingen rond de norm.

5.2. Initiatieven besproken in het management

Het onderzoek naar de verschillende initiatieven is binnen in het managementteam besproken. Na selectie zijn is het bovenstaande initiatief over gebleven. Het management heeft er voor gekozen om deel te nemen aan Het sectorinitiatief 'Sturen op CO2'. Dit sectorinitiatief is in het najaar van 2014 gestart.

Cumelabedrijven die gecertificeerd zijn of bezig zijn met het certificeren voor de CO2-prestatieladder kunnen deelnemen aan dit meerjarige initiatief. Bedrijven die gecertificeerd zijn voor de norm CO2-prestatieladder worden vanuit deze norm geacht deel te nemen aan een branche- of sectorinitiatief om gestructureerd en actief met andere bedrijven kennis uit te wisselen om hun CO2-uitstoot te beperken. Cumela Nederland is de werkgeversorganisatie voor de CAO LEO en organiseert voor haar leden dit initiatief.

Tijdens de workshops wordt kennis aangereikt en wisselen de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uit over relevante onderwerpen. Deelnemers ontvangen studiemateriaal inzake CO2--reductie ontvangen en hebben gratis toegang tot een telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen zodanig gekozen dat de belangrijkste invalshoeken van de norm aan bod komen.

Door deelname aan het sectorinitiatief zijn de deelnemende bedrijven beter in staat hun CO2-emissie te reduceren en hun certificaat op een eenvoudige manier verlengen. De onderwerpen die per bijeenkomst aan bod komen zijn enerzijds gericht op het sturen van ondernemers op CO2. Denk hierbij aan technische toepassingen en bespreken van praktische uitdagingen waar bedrijven mee te maken hebben. Daarnaast worden in de regionale bijeenkomsten ook groepsopdrachten besproken; aangesloten bedrijven moeten namelijk initiatief nemen (en houden) wat betreft sturen op CO2. Tevens wordt tijdens de bijeenkomsten aandacht besteed aan de Prestatieladder en nieuws en ontwikkelingen rond de norm.

5.3. Keuze voor actieve deelname

De keuze is op genoemd initiatief gevallen omdat men met gelijkgestemden kan brainstormen over mogelijke CO2 reductiemaatregelen.

5.4. Toelichting op het initiatief

Het initiatief bestaat uit:

- Drie maal per jaar deelname aan een interactieve workshop met aansluitend een buffet (15.00-19.00 uur). Tijdens iedere bijeenkomst wordt er o.a. een bijdrage geleverd door externe deskundigen m.b.t. CO2-prestatiemanagement.
- Uitwisseling tussen de deelnemers van de regionale groepen over de individuele stand van zaken en voortgang per deelnemend bedrijf.
- Studiemateriaal en benodigde documenten om aan de vier invalshoeken van de norm te kunnen voldoen.
- Elk kwartaal een nieuwsbrief met de laatste stand van zaken, nieuwe initiatieven, achtergrondartikelen, etc.

Voor het initiatief is €650,- budget vrijgemaakt voor de contributie en tevens zal Corné Monhemius vrijgemaakt worden om deel te nemen aan het initiatief.

5.5. Voortgang initiatief

Corné Monhemius heeft inmiddels een aantal bijeenkomsten bijgewoond en deelgenomen aan relevante werkgroepen.